

כ"ה טבת ה'תשע"ה 16.1.15

מגזין מס' 313

שבת פרשת וארא/מברכים שבת

קשר- שבועי מאת הרב יאיר קלב

המגזין מוקדש לעילוי נשמת בנימין בן משה ורחל

הפתיח הלאומי

לגלות כי העולם הוא טוב באמתו

משיחות אדוני אבי מורי ו"רבי (הרבי הרש"ב): יציאת מצרים היא היציאה ממצרים וגבולים; והחסידות היא - כדי לצאת מהמצרים והגבולים של העולם.

אך קיים הבדל: יציאת מצרים היא בתנועה של שבירה ועזיבה, לכן ברחו ממצרים; יציאת מצרים של חסידות היא בירור ותיקון - יציאה ממצרי וגבולות העולם על מנת להאירו. דהיינו להסיר את המיצר והגבול כדי לחשוף ולגלות את הפנימיות שבכל דבר וענין; ולחוש את האמת, שהעולם הוא טוב באמתו, מפני שזהו רצונו יתברך - שגם ההעלם וההסתר לא נבראו אלא כדי לתקנם. וזה נפעל - על ידי עבודת החסידות.

(מעובד על פי 'היום יום' כ"ה טבת)

ב"ה

התוועדות כ"ד טבת

יום ההילולא של אדמו"ר הסקן - בעל התקווא

עם הרב יאיר כלב

בהשתתפות הכנר הנודע **אורן צור**
ועל כלי ההקשה המוזיקאי **יואב הודין**

יום חמישי כ"ד טבת 15.01.15
בשעה 20:30, במושב חמד רח' הזית 83.

סעודה סביב שולחנות ארוכים

tim creative

דמוי כניסה: 33 ש"ח

לפרטים נוספים: אוריאל כלב - 0525652770

מושב חמד ממוקם על הכביש המוביל מבית-דגן לאור-יהודה (כביש מס' 412), בכניסה למושב חמד ישר עד הכיכר, בכיכר שמאלה רח' הזית, לקראת סוף הרחוב (לפני הכיכר הבאה) בית משפחת שרעבי מס' 83 מצד שמאל. חניה בשפע מאחורי בית הכנסת שבהמשך שביל הכניסה לחצר.

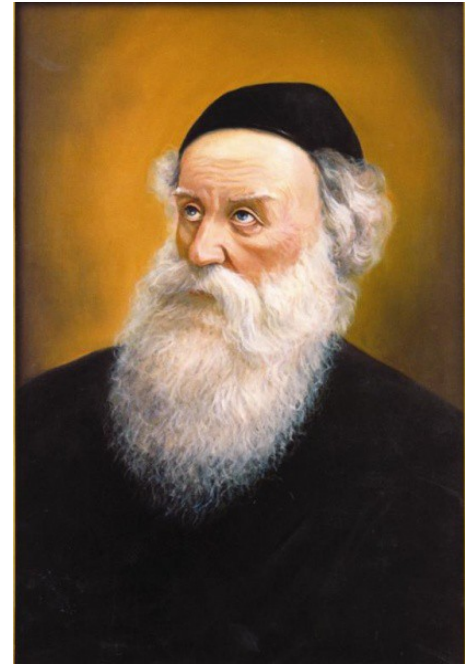
לפרטים נוספים: שי גרציק 052-4-446-144

לחיות עם הזמן... (אדמו"ר הזקן) - היינו שבכל זמן וזמן מתרחשת פתיחת שער רוחני, דרכו יורדים לעולם הזה אור ושפע מיוחדים, אשר יש להכין כלים כדי לקלוט 'גשמי ברכה' אלה ולתרגמם למעשים עד אשר תואר, באופן ממשי, סביבתנו המיידית בגוון המסוים של נתינת הכח הטמונה באותו זמן.

כ"ד טבת – יום ההילולא (הסתלקות) של האדמו"ר הזקן – רבי שניאור זלמן מלאדי.

אדמו"ר הזקן - רבי שניאור זלמן, 'בעל התניא' וה'שולחן ערוך', מייסד חסידות חב"ד - נולד בח"י אלול קה"ת (1745) לאביו רבי ברוך ולאמו הרבנית רבקה, בליאזני שבפלך מוהילוב בבלארוס (רוסיה הלבנה) שהיתה אז תחת שלטון פולין. הסתלק בליל מוצאי שבת פרשת שמות, כ"ד טבת תקע"ג, ונטמן בעיר האדיטש שעל גדות נהר 'פסל'. אדמו"ר הזקן הוא נין נינו של רבי יהודה ליווא בן בצלאל (המהר"ל מפראג) שמזרע דוד המלך.

דרך חדשה בעבודת ה'

אחד מעקרי תורת הנסתר הוא סוד גילגול הנשמות. נשמה אשר לא השלימה שליחותה בימי חייה, חוזרת שוב לעולם הזה כדי להשלים את שהחסירה במילוי תפקידה. בתורת החסידות והקבלה מבואר כי כולנו "נשמות ישנות", כלומר שבגלגול קודם היינו כאן בעולם, ועתה ירדה נשמתנו להיוולד שוב על מנת לתקן ולהשלים. אמנם ישנם יחידי סגולה אשר נשמתם היא

"נשמה חדשה". אלו הן נשמות שמעולם לא היו כאן בגילגול קודם, וזו להן ירידתן הראשונה לעולם הזה. גם באמות מידה אלוקיות, קשה להעריך גדולתן של נשמות אלו.

בכתבי האריז"ל מבואר כי בעוד כל נשמות ישראל שבכל הדורות הן ניצוצות מנשמתו האדירה של אדם הראשון, הנה לעומתן, "הנשמות החדשות", מעולם לא היו כלולות בנשמתו של אדם הראשון, והן נעלות ממנה לאין ערוך. נשמות אלה, שענינן גילוי עצמות האלוקות בעולם הזה, עתידות להתגלות לעתיד לבוא לאחר תחיית המתים, כנרמז בדברי הנביא: "כי הנני בורא את השמים החדשים והארץ החדשה".

ידועה עדותו של הבעל שם טוב הקדוש כי נשמת אדמו"ר הזקן, רבי שניאור זלמן היא נשמה חדשה, אשר ירידתה לעולם הזה אינה לשם תיקונה הפרטי, כי אם כדי לגלות דרך חדשה בעבודת ה'. נשמה חדשה זו תאיר לכלל ישראל את דרכם עדי הגאולה האמיתית והשלימה.

ביטול פירושו על כל התורה

בהיותו ילד בגיל שמונה(!), חיבר אדמו"ר הזקן, פירוש על כל התורה. פירוש אחד שכלל את פירוש רש"י, 'אבן-עזרא' והרמב"ן. רבינו מהרי"ל (רבי יהודה לייב) אחיו של אדמו"ר הזקן אף הספיק לראות את הפירוש.

שנתיים לאחר מכן בגיל עשר, חלם רבי שניאור זלמן כי הוא מוזמן לדין תורה בבית הכנסת בעיירה. שם מול הדיינים עמדו שלושה זקנים בעלי הדרת פנים. אב בית

ישראל לאדמו"ר הזקן. במכתבו הוא פונה אליו בדרישה שיהיה 'רבי' באשר הגיע הזמן שיקבל על עצמו את הנהגת החסידים ברוסיה, בהדגישו כי אל לו להתחמק מן המשימה הקדושה המוטלת עליו. בהמשך המכתב מתווה רבי מנחם מנדל מוויטבסק את דרכי ההנהגה על פיהם יהיה עליו להנהיג את החסידים, ומוסיף כי מובטחת לו ברכת הצלחה.

באותה תקופה כבר היה אדמו"ר הזקן מנהיגם של אלפי חסידים שהסתופפו וחסו בצילו, ומאות תלמידים גאונים למדו ב'חדרים' שלו. למרות זאת לא שש לקבל על עצמו את העל האדיר הכרוך בקבלת התואר 'רבי'. במכתב תשובה לרבי מנחם מנדל (בשנת תקמ"ח, כארבעה חודשים לפני הסתלקותו) כותב לו אדמו"ר הזקן כי נרעד לשמוע אשר נמשח להנהיג את החסידים ברוסיה, ומוסיף כי התפקיד כבד עליו ולא יוכל לשאתו לבדו. אולם, בהמשך מכתבו הוא כותב כי מכיון שאינו רוצה להמרות את פי רבו, הרי הוא מקבל עליו את התפקיד ובתנאי שיעלהו רבו בזכרונו מדי יום ביומו ויברכו בכל הברכות.

רבי מנדל'י מצדו שלח גם הוא מכתבים לחסידים ברוסיה שיקבלו על עצמם את הנהגתו ונשיאותו של רבי שניאור זלמן. במכתבו האחרון ששיגר בשנת תקמ"ח, זמן קצר לפני הסתלקותו, הוא כותב כי בזאת מוכתר רבי שניאור זלמן למנהיגם הבלעדי והבלתי מעורער של עדת החסידים ברוסיה. בעקבות זאת קיבלו על עצמם קהל החסידים ברוסיה את נשיאותו של אדמו"ר הזקן. ובכל זאת, רק חמש עשרה שנה לאחר הסתלקות הרב המגיד קיבל אדמו"ר הזקן על עצמו להיות רבם ומנהיגם הרשמי של החסידים.

"תניא קדישא"

בספרו, "ספר התניא", ספר היסוד של תורת חסידות

הדין פתח ואמר כי השלושה: רש"י, אבן-עזרא והרמב"ן, תובעים אותך על שאתה מונע אותם מלהיות מזכי הרבים, שהרי כשילמדו את פירושך הכולל את פירושיהם, לא ילמדו את פירושו של כל אחד מהם. מכיון שלא מצא מה להשיב, ענה בתום לבו ומתוך בכי כי יבטל את פירושו. הזקנים שמו את ידיהם על ראשו וברכוהו כי יזכה להצלחה מופלגה בעבודתו הקדושה "אשר אלפים ורבבות מישראל, בכל הדורות, עד לביאת גואל צדק, ילכו לאורו". כשהתעורר, התעצב אל לבו ודאג מאוד וישב בתענית, וכשנשנה החלום פעמיים, עמד וביטל את פירושו.

אצל הרב 'המגיד ממזריטש'

לאחר חג הפסח בשנת ה'תקכ"ד, בהיותו בן 16 בלבד, החליט בהסכמת אשתו לנסוע למזריטש ללמוד אצל המגיד ממזריטש. שיקולו העקרי היה: בוולנה לומדים כיצד ללמוד – וזאת כבר ידע, אמנם במזריטש מלמדים כיצד להתפלל – וזאת טרם ידע. כשבא למזריטש ביקשו חסידיו לעשותו רבי, אך הוא סירב בטענה כי הינו צעיר. כשהחליט להישאר במזריטש, גילה לו המגיד (את דברי הבעש"ט אודותיו) כי הוא נשמה חדשה דאצילות המלובשת בגילוי בגופו, וכי תכלית עבודתו היא לבאר ולגלות בדרך חסידות חב"ד את תורת הבעש"ט ובפרט את שיטתו בענין אהבת ה' ואהבת ישראל – שצריכים לאהוב יהודי מפני שהוא יהודי. בהמשך שהותו במזריטש למד בחברותא עם רבי אברהם המלאך (בנו של המגיד), ובגיל עשרים וחמש החל, בהוראת הרב המגיד, לחבר את השולחן ערוך הידוע בשם: "שולחן ערוך אדמו"ר הזקן" (או "שו"ע הרב").

'רבי' ומנהיג רשמי

לאחר הסתלקותו של המגיד ממזריטש, בשנת תקמ"ו, שלח רבי מנחם מנדל מוויטבסק מכתב מיוחד מארץ

כתבי אדמו"ר הזקן

'אגרות קודש', 'אמירה לנכרי', 'ביאורי הזהר', 'הלכות תלמוד תורה', 'לקוטי תורה', 'מאה שערים', 'סדרת ספרי המאמרים', 'סידור אדמו"ר הזקן', 'ספר התניא', 'פסקי הסידור', 'קונטרס הרב', 'שאלות ותשובות אדמו"ר הזקן', 'שאלות ותשובות הרב', 'שולחן ערוך אדמו"ר הזקן', 'תורה אור' ועוד.

עשרת הניגונים שחיבר

מסורת בידי חסידי חב"ד כי אדמו"ר הזקן חיבר בעצמו עשרה ניגונים 'מכוונים' שסגולה מיוחדת להם לעורר במנגן תנועה של תשובה ודביקות הנשמה באלקות. נוהגים שלא לנגן ניגונים אלו (ובפרט את הניגון ד' בבית) באופן שגרתי כי אם בעתים מזומנים או בשעת הכושר. חמשה מתוך עשרת הניגונים אנו יודעים בוודאות כי חוברו על ידו, אמנם בנוגע לשאר הניגונים המיוחסים לו, ספק בידינו אם הוא בעצמו חיברם.

1. ארבע בבית 2. אבינו מלכנו. 3. אלי אתה. 4. בני היכלא. 5. כאייל תערוג. 6. לכה דודי. 7. ניגון דבקות ראש השנה. 8. ניגון דבקות שבת. 9. צאינה וראינה. 10. קול דודי. כמו כן 'ניגון ישן' מיוחס גם הוא לאדמו"ר הזקן.

מטרת החסידות ודרכי החסידות

שאל הרבי מוהר"ש את אביו ה"צמח צדק": מה "רצה" (התכוון) הסבא ב'דרכי החסידות', ומה "רצה" בחסידות? ויענהו ה"צמח צדק": "דרכי החסידות" הן – שהחסידים כולם יהיו כמשפחה אחת, ע"פ תורה, באהבה. "חסידות" היא חיות – להזרים חיות ולהאיר את הכל, כולל את ה'לא טוב'; להכיר את מצב הרע האישי, כמות שהוא, כדי לתקנו.

(ע"פ ה'יום יום' כ"ד טבת)

חב"ד ואחד מספרי היסוד של החסידות הכללית, סוקר אדמו"ר הזקן את נפש האדם, מנתח ומפרט את התהליכים הנפשיים בעבודת השם, ומעניק כלים להתגבר על הקשיים העומדים בדרך.

בשנת תקל"ב (1772), לאחר שיסד את שיטת חסידות חב"ד, הדרוך רבנו באופן אישי (ביחידות) את חסידיו בעניני עבודת השם. הוראותיו ועצותיו שנרשמו ע"י החסידים לעצמם, נלקטו לאחר מכן כקונטרסים שנלמדו על ידי כלל החסידים. קונטרסים אלו פורסמו בשנת תשד"מ במתכונת "תניא מהדורא קמא". שלוש שנים לאחר מכן, בשנת תקל"ה (1775), התחיל אדמו"ר הזקן לכתוב את ספר התניא וכתיבתו נמשכה משך עשרים שנה, עד אשר בשנת תקנ"ה (1795) סיים הרבי את מלאכת הכתיבה ואישר להעתיקו. ה'מתנגדים' שחששו מהשפעת הספר, יצרו ממנו עותקים מזויפים, בהם הוכנסו במכוון משפטי כפירה. כשנודע הדבר לאדמו"ר הזקן החליט כי הגיע השעה להדפיס את ספר התניא באופן רשמי כדי למנוע זיופים נוספים. בשנת תקנ"ו (1797) שלח אדמו"ר הזקן את ספרו לבית הדפוס בסלאוויטא בצירוף הסכמותיהם של חבריו תלמידי המגיד ממזריטש, ר' משולם זוסיא מאניפולי ור' יהודה לייב הכהן. העותקים הראשונים של ספר התניא הגיעו מבית הדפוס לידי אדמו"ר הזקן ביום כ' כסלו תקנ"ז.

בתחילה, בשל אופיו השכלי, נתקל הספר בהתנגדות אף מצדם של ראשי החסידות, אולם לאחר שנוכחו בהשפעתו המבורכת בהביאו להוספה וחיות בעבודת השם, חדלו להתנגד ואף אימצוהו בחום. כיום, נחשב ספר התניא לראשון בחשיבות מבין ספרי היסוד של תנועת החסידות, נערץ על ידי כל זרמיה ונלמד בכל תפוצות ישראל.

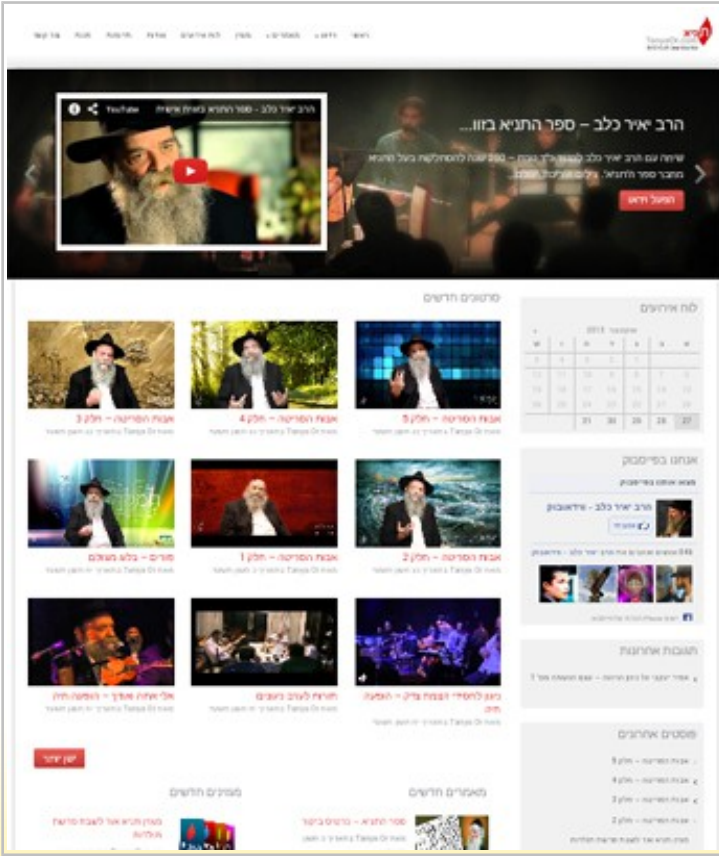
תורה, עבודה (תפילה) וגמילות חסידים

כ"ד טבת, יום הסתלקותו של אדמו"ר הזקן, הוא יום סגולה ו'עת רצון'. יש להשתדל לנצלו בהוספה בתפילה ובלימוד תורת הנגלה ותורת הנסתר (פנימיות התורה, המאור שבתורה - היא תורת החסידות). מנהג חסידים ללמוד לפחות פרק משניות אחד המתחיל באחת מאותיות שמו הקדוש של בעל ההילולא, ללמוד איזה ענין מתורתו, היכן שלבו חפץ, וכן פרק אחד מחיבורו העיקרי, ספר התניא.

נוהגים להרבות בנתינת צדקה בעבור ענין הקשור לעבודתו המיוחדת של בעל ההילולא, כשיבות המתנהלות ברוח שיטתו, עמותות ומוסדות העוסקים בחיזוק היהדות בכלל ובהפצת לימוד החסידות בפרט.

נוהגים להשתתף בהתוועדות חסידית כדי לשמוח ברוב עם בשמחת יום ההילולא [הילולא - 'חתונה'. כמבואר בחסידות שביום הסתלקותו, שבה נשמת הצדיק ומתחברת בשלימות עם "האלוקים אשר נתנה" (הנשמה הצמאה לאלוקות היא בבחינת 'כלה', לשון 'כלות הנפש' - עבודת ה'מקבל' מלמטה למעלה. ואילו הקב"ה, מקור כל ההשפעות, הוא בחינת 'חתן', לשון 'חות דרגא' - 'נחיתת' וירידת ההשפעות מן ה'משפיע' מלמעלה למטה)].

ביום מסוגל זה מאירה נתינת כח מיוחדת לקבל עלינו החלטות טובות בכל הנוגע להוספה והתחזקות בעניני נר מצוה ותורה אור, ובפרט בענין הפצת מעיינות החסידות חוצה, מתוך שמחה וטוב לבב.

התחדשנו!

**בוטאו לבקר
באתר המשודרג**

Www.tanyaor.com

שבת מברכים חודש שבט

בשבת שלפני ראש חודש, מודיעים בבית הכנסת ברוב עם אודות היום, השעה והרגע המדויק בו חל מולד הלבנה ובאיזה יום יחול ראש החודש. בשבת זו, פרשת 'וארא', מכריזים: המולד יהיה ביום שלישי, שעה אחת עשרה בצהרים, 15 דקות וחלק אחד. ראש חודש שבט ביום רביעי הבא עלינו לטובה. לאחר מכן, בעומדו עם ספר התורה בידיו, מברך שליח הציבור את נוסח ברכת החודש, ומייחל עם הציבור כולו שהחודש הבא עלינו לטובה יהיה מבורך בגשמיות וברוחניות.

כתוב בפתק: על כמה יהודים פעלת שישתדלו לומר את כל התהילים בשבת מברכים?"

מתברכים כל הימים

כידוע, מן השבת, יום המנוחה וההתעלות, מתברכים כל ימות השבוע – הן הימים שלפניה והן אלה שלאחריה. הימים שקודם השבת הינם ימי הכנה לשבת, ועל הימים שלאחריה נמשכת השראתה. אמנם בשבת זו, בה מברכים החודש, נוספת מעלה יתירה – ממנה מתברך ראש החודש (הכולל את כל ימות החודש הבאים עלינו לטובה), על מועדיו והימים המיוחדים שבו.

בשבת זו, לאחר תפילת שחרית נוהגים להתוועד, שבת אחים גם יחד, כדי להכין ולעורר עצמנו להכנס לימי החודש הבא בשמחה ובטוב לבב מתוך הוספה בעניני נר מצוה ותורה אור.

אמירת תהילים בציבור

בשבת זו, השכם בבוקר, מתקבצים בבית הכנסת לאמירת כל ספר תהילים בציבור. אחרי אמירת התהילים יאמר 'קדיש יתום' מי שהוריו אינם בין החיים. ואם יש אזכרה או אבל ('חיוב') – יאמרו קדיש אחר כל ספר, ויאמרו תחילה ה'יהי רצון' המיוחד שאחרי כל ספר וספר. אחרי כן נוהגים ללמוד מאמר חסידות שיהיה מובן לכל, ולאחר הלימוד מתפללים תפילת שחרית.

אודות אמירת תהילים בציבור בשבת מברכים אמר אדמו"ר הרי"צ: "דבר אמירת תהילים האמור, אינו שייך לאיזה נוסח... ומצד אהבת ישראל... עלינו להשתדל בכל מיני השתדלות, אשר יוקבע בכל הבתי כנסיות באיזה נוסח שיהיה".

והוסיף על כך הרבי מליובאוויטש, נשיא דורנו: "כשיבוא משיח, לא יידע שום 'קונצים' אלא ידרוש..."

להלן הימים המיוחדים שבחודש שבט, אודות חלקם נרחיב את הדיבור לכשיהיו סמוכים יותר:

י' בשבט – הסתלקות הרבנית רבקה, אשת כ"ק אדמו"ר מהר"ש – בשנת עדר"ת; הסתלקות כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ בשנת תש"י; יום קבלת הנשיאות של חתנו, כ"ק האדמו"ר מליובאוויטש, רבי מנחם מענדל שניאורסון נשיא דורנו – בשנת תשי"א.

י"ג בשבט – הסתלקות הרבנית שטערנא שרה, אשת כ"ק אדמו"ר מהורש"ב – בשנת תש"ב.

ט"ו בשבט – ראש השנה לאילנות; יום יציאת הרה"ג והרה"ח המקובל וכו' מוהר"ר לוי יצחק, אבי האדמו"ר מליובאוויטש נשיא דורנו, מבית הסוהר – בשנת ש"ת.

כ"ב בשבט – הסתלקות הרבנית חיה מושקא, בת כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ ואשת הרבי מליובאוויטש נשיא דורנו – בשנת תשמ"ח.

הסיפור השבועי

חתימה שהצילה

שנוצרה באותו שטח שראשי הקהילה ביקשו לקנות ולהקים עליו בית עלמין.

איכרי הסביבה – גויים ולהבדיל יהודים – שביקשו למצוא חן בעיני הפריץ, אצו רצו לסייע לו ולמשפחתו להיחלץ מן הביצה. הביצה היתה עמוקה וטובענית במיוחד, והאיכרים חששו להיכנס לתוכה, פן ישקעו בה אף הם.

ניסו אפוא האיכרים למשות את העגלה ויושביה מהביצה, בכל מיני פעולות ממרחק. השליכו חבלים ארוכים שבקצותיהם פלצורים ומשכו בכל כחם; הטילו אל הביצה קרשים שטוחים ורחבים, כדי לסייע לסוסים הרתומים למרכבה להציב את רגליהם על בסיס מוצק. דבר לא הועיל.

יושבי המרכבה לא יכלו לקפוץ אל מחוצה לה, שכן היו טובעים בוודאות. הפריץ ובני משפחתו החלו אט אט לשקוע באדמת הביצה, עם מרכבתם וצמד סוסיהם. בשלב מסוים היה ברור שאם לא יחולצו בתוך שעה קצרה, סופם להיקבר עם הסוסים בעיסת הבוץ והמים.

דוקא איכר גוי העז להעלות רעיון לא שגרתי. "לא הרחק מכאן מתגורר הרבי הקדוש של היהודים, הידוע כעושה נפלאות; אלך לבקש את עזרתו", קרא אל הפריץ, ספק מודיע ספק שואל.

עווית של סלידה חלפה על פני הפריץ. אפילו בשעה הקשה הזו לא היה יכול להתגבר על שנאתו ליהודים. אבל הרצון לחיות גבר על שנאתו. "רוץ אליו!", קרא הפריץ בגרון נחר ובנימת השלמה. האיכר וכמה מחבריו רצו לביתו של רבי יששכר דוב. במילים מבוהלות תיארו באוזני הצדיק את מצבם הנואש של הפריץ ומשפחתו.

בית העלמין היהודי שבעיירה רדושיץ בפולין חרב כמעט לגמרי. המקום נזנח ונהרס עם השנים, ואדמתו נותרה זרועה בשרידי מצבות נתוצות. בטבורו של בית העלמין נשתמרה מצבה אחת, שבשנים האחרונות אף הוקם מעליה 'אוהל', כנהוג בקברי צדיקים. זה מקום קבורת הצדיק רבי יששכר דוב, הלוא הוא 'הסבא הקדוש' מרדושיץ. אלפי חסידים ומעריצים היו לרבי יששכר דוב, שהתפרסם ברוח קודשו ובמופתים המופלאים שחולל. אחד המופתים קשור בבית עלמין זה עצמו.

יום אחד התייצבו ראשי הקהילה ברדושיץ לפני רבי יששכר דוב, והתלוננו שקהילה מכובדת כשלהם אין לה בית עלמין משלה, וכל מתיה נקברים בעיירה סמוכה. "ומדוע אינכם מקדשים חלקה ומקימים בית עלמין ברדושיץ?", תהה הצדיק.

"יש מקום מסוים בפאתי רדושיץ, הראוי למטרה זו, אך אדמתו שייכת לפריץ, והלה – שונא יהודים מושבע – מסרב בתוקף למוכרה לנו, אפילו בעבור סכום הגבוה בהרבה מערכה האמיתי", השיבו ראשי הקהילה.

התעטף רבי יששכר דוב בהרהורים. "אכן, הצדק עמכם", אמר לבסוף, "אף אני סבור כי הגיעה העת להקים בית עלמין בפאתי רדושיץ, כדי שלא נאלץ עוד לטלטל את מתינו ולפגוע בכבודם. אם יסכים הפריץ למכור את הקרקע – מוטב; ואם לאו – יעשה זאת על כרחו", חתם ולא הוסיף.

ימים אחדים לאחר מכן יצא הפריץ, בלוויית בני משפחתו, לטיול במרכבת הצב המפוארת שלו. בכוונתו היה לבקר באחוזותיו שבתוך רדושיץ ושמחוצה לה. בהגיעם לפאתי רדושיץ נתקעה המרכבה בביצה גדולה,

אחריהם את המרכבה. בתוך דקות אחדות עמדה מרכבת הצב המטונפת על אדמה קשה ויציבה. הטיול המתוכנן לאחוזות בוטל והפריץ ומשפחתו שבו לביתם. בהזדמנות הראשונה בא הפריץ לביתו של רבי יששכר דוב, להודות לו על הצלת חייו וחיי משפחתו. "יודע אני כי זה היה עונש משמים, וכי משום שמנעתי מכם להקים שם בית קברות כמעט שנקברנו שם אני, אשתי וילדיי", התוודה בהכנעה.

הפריץ עמד בהתחייבותו ואף יותר מזה. את השטח שיועד להקמת בית עלמין העניק הפריץ לבני הקהילה חנים אין כסף. מאותו יום שינה הפריץ את טעמו, ומשונא ישראל מובהק נהפך לידיד ואוהב, שסייע ליהודים בכל הזדמנות אפשרית.

(מתוך העלון השבועי שיחת השבוע)

רבי יששכר דוב לא נגרר אחר התרגשותם של האיכרים. הוא נטל דף נייר, אחז בעט וכתב: "הריני מתחייב בזאת למכור את המישור הפתוח שבפאתי ראדושיץ, שבו אני נמצא כעת, לקהילה היהודית, לשם הקמת בית עלמין". "מצאו דרך למסור לידי הפריץ את שטר ההתחייבות הזה", אמר לאיכרים הנרגשים. "אימרו לו כי עליו לחתום על השטר. רק לאחר שיעשה זאת - ייושע, בעזרת ה'".

כשחזרו האיכרים אל הפריץ כבר היו כל ארבעת גלגלי המרכבה שקועים לגמרי בביצה. הפריץ ובני משפחתו נופפו לעברם בתנועות נואשות. לפריץ לא היתה ברירה אלא לחתום על שטר ההתחייבות שהוגש לו בשם הצדיק.

וראה זה פלא, לפתע כאילו כח אדיר ננסך ברגליהם, הצליחו הסוסים להתקדם תוך ביסוס בביצה ולגרור

עזרו לנו,
להמשיך בעשייה!

טל' 052-5675770

עמותת "תניא - מודעות עצמית ביהדות" צריכה את העזרה שלך!

”זאת התורה אדם” (במדבר יט' ד)

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב-’נגלה’) ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה-’נסתר’). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי ’נגלה’, ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת וארא

ישועת ה' קריבה ובאה

הפרשה הקודמת (שמות) הסתיימה בטענתו הקשה של משה ”למה הרעות לעם הזה...”. על כך עונה הקב"ה למשה כי בקרוב יראה את ידו החזקה. עתה, כשהוגדשה סאת הייסורים וזעקת בני ישראל מגיעה השמימה, יקיים ה' את בריתו עם האבות והתשועה תמהר לבוא.

משה ממהר להשמיע את הדברים באוזני בני ישראל, אולם הם מתקשים לקבלם ”מקוצר רוח ומעבודה קשה”.

הקב"ה שב ושולח את משה אל פרעה לצוותו להוציא את בני ישראל ממצרים. ושוב מקשה משה וטוען: אם בני ישראל אינם מקבלים את דברי, הכיצד יעלה בידי לשכנע את פרעה להוציאם.

בעקבות טענת משה, שוב מצרף אליו ה' את אהרן אחיו.

ייחוסם של משה ואהרן

התורה מייחדת מספר פסוקים אודות ייחוסם המשפחתי של משה ואהרן גיבורי ספר שמות. כהקדמה, אנו לומדים בקצרה גם אודות משפחות ראובן ושמעון הקודמים ללוי.

משה ואהרן הינם נכדים ונינים ללוי. נכדים מצד אמם, יוכבד בת לוי, שנולדה ביום בו הגיעו יעקב ובניו למצרים.

ונינים מצד אביהם, עמרם, בנו של קהת בן לוי.

משה ואהרן מתחלקים בשליחות

בתגובה לטענת משה כי אינו מתאים לשליחות בשל

היותו ”ערל שפתיים” (מתקשה בדיבור, אשר על כן אינו מתאים לייצג את הקב"ה לפני בני ישראל ולפני פרעה), משתף הקב"ה עמו בשליחותו את אהרן אחיו. הוא מודיעם מראש כי פרעה הרשע לא יסכים להוציא את עמם מארצו, באשר יוסיף ה' להקשות את לבו יתר על רשעתו (מצד עצמו) כדי להפליא בו ובעמו את מכותיו.

משה בן השמונים ואהרן אחיו בן השמונים ושלוש מקבלים על עצמם את עול השליחות.

המטה הופך לתנין

משה ואהרן מתייצבים שוב לפני פרעה, וכמופת להוכחת אמיתות שליחותם משליך אהרן בשם ה' את מטהו לפני פרעה והמטה הופך לתנין. פרעה המוקף במכשפים אינו מתרשם. הוא מצוה על מכשפיו לחולל מופת דומה, אלא שלפתע תנין אהרן, שבינתיים שב והיה למטה, בולע את תניני המכשפים.

ובכל זאת, גם לאחר המופת והפלא המתרחשים לנגד עיניו, מכביד פרעה את לבו ואינו מסכים לשחרר את בני ישראל.

היאור ושאר מקורות המים הופכים לדם

עתה מתחילה התורה בתיאור תהליך שבירת תוקף קליפת מצרים ומלכם ע"י עשר המכות.

משה יוצא במצות ה' לפגוש את פרעה היוצא מידי בוקר

עולים כינים אשר הולכים ומתפשטים בכל הארץ. הכינים הרוחשים בכל מקום, בקרקע ובצומח באדם ובבהמה, הופכים מטרד מציק ובלתי נסבל. הפעם, באשר אין סוד הכישוף מסוגל להמציא בריות כה קטנות, אין חרטומי מצרים (המכשפים) מצליחים ליצור פעולה דומה. לנוכח אוזלת ידם, מודים המכשפים באוזני פרעה כי תופעת מכת הכינים "אצבע אלוקים היא". אולם אין הדבר מרכז את לב פרעה והוא ממשיך לחזק את לבו לעמוד בסרובו להשמע לקב"ה.

חיות שרף ומיני מזיקים

ושוב יוצא משה לפגוש את פרעה על שפת היאור, ומבקשו-מזהירו "שלח את עמי ויעבדוני". הפעם הוא מתריע כי סרובו יביא עליו את מכת הערוב, פגיעת ערב רב של בעלי חיים למיניהם ובהם חיות טורפות, נחשים ועקרבים. וכשגם הפעם ממאן פרעה להוציאם, מתמלאת לפתע כל ארץ מצרים בריבוי עצום של בעלי חיים, חיות שרף ומיני מזיקים. כבכל מכה, מפלה ה' בין אנשי מצרים לבין בני ישראל המרוכזים באזור גושן (בהם אין המכה פוגעת כלל) והדבר מחזק ומעצים את האות והמופת. לנוכח הסבל הנורא של בני עמו ממהר פרעה להציע למשה ולאהרן פשרה: עבדו את ה' כאן, בארץ מצרים. אך משה ואהרן דוחים זאת בתוקף באומרם כי עבודת ה' אינה יכולה להיעשות אלא מחוץ לארץ מצרים ערות הארץ. במצוקתו, מסכים פרעה לדרישתם בתנאי שלא ירחיקו לכת, ובלבד שתפסק המכה הנוראה.

אלא שכצפוי, משאך סרה המכה מארץ מצרים, שב פרעה לסורו וחוזר בו מהסכמתו.

מכת הדבר

לאחר אזהרה נוספת, מכה ה' את כל בעלי החיים במצרים במכת דבר. ושוב, כבכל המכות, פוסחת המכה על

אל שפת היאור. בפגישתם מתרה בו משה כי באם לא יוציא מארצו את עם ישראל, יהפכו מימי היאור וכל מימי מצרים לדם. משמסרב פרעה, נוטה אהרן את מטהו על היאור וכל מימות מצרים, ביאור וביבשה, הופכים לדם. בהעדר מים לשתייה, נופל על המצרים צמא נורא, וסירחון הדגים המתים ביאור מבאיש את הארץ כולה. ובכל זאת מחזק פרעה את לבו ומסרב להכנע, תוך שהוא מתעקש להוכיח כי גם מכשפיו יודעים לחולל מופת שכזה.

שבוע ימים נמשכת המכה (וכך גם תשע המכות הבאות אחריה) עד אשר חוזרים מי היאור ושאר מקורות המים במצרים לקדמותם.

נחילי צפרדעים מכסים את מצרים

במשך שלושה שבועות (כפי שינהג קודם כל מכה מהמכות הבאות) עומד משה ומתרה בפרעה אשר אם לא ימהר ויוציא את עם ה' ממצרים, תכה בו המכה השניה היא מכת הצפרדעים אשר יעלו מן היאור. אך כצפוי מתעלם פרעה מן האזהרות. אזי נוטה אהרן את ידו על מימי מצרים ומן היאור עולה ריבוי עצום של צפרדעים המכסים את כל ארץ מצרים, בתוך הבתים, בחדרי השינה ובמיטות, במטבחים ואף בתוך תנורי הבישול. מכשפי פרעה מצליחים גם הם להעלות צפרדעים, אך אין רוחו של המלך נרגעת. הוא אינו יכול לשאת את נוכחותם הבלתי נסבלת של הצפרדעים ואת קרקורם מחריש האוזניים העולה מכל פינה.

הפעם, לראשונה, מוכן פרעה לומר כי יוציא את בני ישראל ממצרים. הוא קורא למשה ולאהרן ומתחנן כי יתפללו לה' שיסיר ממנו את המכה. אלא שמיד עם חלוף המכה, מכביד הוא שוב את לבו ומסרב לקיים הבטחתו.

כינים בכל פינה

עתה, בציווי ה', מכה אהרן באדמת מצרים ומן העפר

ברד שכמוהו לא היה מעולם עומד לנחות על מצרים, מזהיר משה, ומציע למצריים להניס את שארית מקניהם אל מקום מסתור מוגן. ואכן, ישנם מן המצריים שבוחרים להישמע לעצת משה ועושים כדבריו.

משה נוטה את ידו אל השמים והנה מתחיל לרדת שלא כדרך הטבע מטר של גושי קרח גדולים, כשבאורח פלא, מתלקחת אש לוחטת בתוך הברד הניתך ארצה. הברד הנורא מכה בכל דבר חשוף בארץ מצרים, באדם בבהמה ובגידולי השדה.

פרעה מזעיק את משה ואהרן ומודה בפניהם: "חטאתי הפעם, ה' הצדיק ואני ועמי הרשעים". הוא מבקש מהם להתפלל כי יעצור ה' את המכה האיומה. משה מבטיח כי יתפלל, ומוסיף כי שוב יראה פרעה במוחש כיצד פועלת התפילה, ושוב יוכח לדעת כי ה' הוא האלוקים – מי שברא את הטבע בידו גם היכולת לחולל נס השובר את הטבע.

אלא שגם הפעם. משאך שוככת הסערה, חוזר פרעה וממאן להוציא את עבדיו ממצרים.

צאנם ושאר בעלי החיים של בני ישראל. אך פרעה (אף שנרעש הוא מאד לנוכח העובדה שאין המכה פוגעת בבני ישראל) עדיין מקשה הוא את לבו ובכל זאת אינו נכנע.

מגיפת השחין

על פי ציווי ה', נוטלים משה ואהרן מלא חופניים פיה מכבשן האש זוזרים אותו אל הרוח. הפיח מכה בכל ארץ מצרים ומביא עמו את מגיפת השחין. בכל חלקי גופם של המצרים ובהמותיהם נפערם פצעים מבעבעים, מדממים ומכוערים, הגורמים לגרוד מכאיב.

מפגיעת המכה אין חרטומי מצרים יכולים אף לעמוד על רגליהם כדי להתראות בפני משה ואהרן. אולם פרעה בשלו, הוא מוסיף להתעקש ועומד בסרובו.

ברד נורא מכה בכל ארץ מצרים

משה יוצא לפגישה נוספת עם פרעה על שפת היאור ומזהירו מפני מכה נוספת. הפעם מוסיף משה ואומר לפרעה כי אף שה' יכול היה להשמידו כבר מזמן, בכל זאת ממשיך הוא לקיימו רק כדי להפליא בו את מכותיו למען ידע הוא, וידעו כולם, את כחו וגבורתו של הקב"ה.

מארז ניגוני חב"ד

מ"ח ניגונים של התבוננות וכיסופים!!
4 דיסקים ב-120 ש"ח בלבד (כולל משלוח)

להזמנות: 052-56-75-770

"יציאת מצרים" בכל רובדי הנפש

נקודות מעובדות מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים (הגדה של פסח)

בענין המכות שהביא הקב"ה על המצרים, יש מחלוקת בין רבי אליעזר לרבי עקיבא: רבי אליעזר אומר שכל מכה היתה של ארבע מכות, ורבי עקיבא אומר שכל מכה היתה "של חמש מכות".

מסבירים המפרשים, שהמחלוקת היא על עוצמת חדירתן של המכות. המספר ארבע מסמל את ארבעת היסודות שמרכיבים את החומר – אש, רוח, מים, עפר. אך נוסף עליהם ישנו החומר ההיולי, שלמעלה מההתחלקות לארבעת היסודות.

זו אפוא המחלוקת: לפי דעת ר' אליעזר חדרו המכות רק לארבעת היסודות של החומר, ולכן היו "של ארבע מכות", ואילו רבי עקיבא מוסיף ואומר, שהן חדרו עד החומר ההיולי, ולכן היו "של חמש מכות".

מצרים פנימיים

חז"ל אומרים: "בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים". תורת החסידות מסבירה, שהשם 'מצרים' הוא מלשון מיצר והגבלה, והוא מסמל את כל המגבלות שמפריעות ליהודי לעבוד את קונו כראוי. מורים לנו חז"ל, שתמיד צריך 'לצאת ממצרים' – להיחלץ מן ההגבלות וההפרעות הללו. אם כן, עלינו למצוא את המחלוקת בין רבי אליעזר ובין רבי עקיבא גם בעבודת ה' של כל יהודי.

כשם שהחומר מתחלק לארבעת היסודות, כך עבודת ה' מתחלקת לארבעה רבדים: א) הרובד המעשי – קיום התורה והמצוות בפועל; ב) החלק הרגשי – אהבת ה'

ויראת ה'; ג) הצד השכלי – ההבנה בגדולת ה'; ד) הנקודה הפנימית, שממנה נובעת מסירות הנפש למען הקב"ה.

עד עצם הנפש

אומר רבי אליעזר, שכדי להיחלץ מהמצרים והמגבלות, צריך להכות בכל הרבדים הללו: תחילה להילחם עם היצר המונע את קיום התורה והמצוות בפועל; אחר כך להתגבר על רתיעות רגשיות של 'מה יאמרו הבריות'; אחר כך להתעלות ממגבלות השכל ומהקרירות של ההיגיון; ולבסוף, ברמה הדקה והעדינה ביותר – לוודא שמסירות הנפש נקייה מכל שמץ של הרגשת 'אני'.

בא רבי עקיבא ומוסיף, שיש דרגה חמישית שבה צריך 'להכות' – בעצם הנפש, בנקודה הפנימית והעמוקה ביותר של היהודי. צריך להגיע עד עצם הנפש, ולוודא שאין שם שום דבר אישי מלבד התמסרות מוחלטת לרצון ה'.

חירות אמיתית

פירוש הדברים במילים פשוטות: לא די שיהודי לומד תורה ומקיים את מצוותיה; צריך גם לסלק את המצרים הפנימיים, את התחושות והמחשבות הזרות. צריך שהלב יהיה נקי מפניות צדדיות ויהיה מלא רק אהבת ה' ויראתו. כמו כן המוח צריך להיות מלא בגדולת ה' ובהכרת מעלותיה של התורה ומצוותיה.

וגם בכך אין די: השכל קר מטבעו, והקרירות השכלית עלולה לפגוע בהתלהבות שצריכה להיות בעבודת ה'. על כן, צריך לפרוץ גם את מגבלות השכל ואף את הספיחים שעלולים לחדור לרבדים עמוקים יותר בנפש. כך מגיעים ל'יציאת מצרים' אמיתית ולחירות שלמה.

(מתוך הספר "שלחן שבת", ע"פ

'לקוטי שיחות' כרך ט"ז)

לשבור את העקשנות

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

כבד לב פרעה (שמות ז, יד)

המכה הראשונה שהכה הקב"ה את מצרים היתה מכת דם. כשהקב"ה מצוה את משה על המכה, הוא פותח ואומר: "כבד לב פרעה, מאן לשלח העם". ונשאלת כאן השאלה, מה מבקש הקב"ה לומר בזה למשה, הלוא הוא כבר הודיע לו קודם לכן "ואני אקשה את לב פרעה... ולא ישמע אליכם פרעה"?

משה רבנו כבר יודע שסירובו של פרעה לשלח את בני ישראל נובע מהעובדה שהקב"ה הקשה את לבו. הקשיית הלב עצמה באה כעונש על שפרעה התריס נגד הקב"ה, ולכן נגזר עליו להתנגד לרצון ה' כדי שיקבל את עונשו. אבל מאחר שמשה כבר יודע זאת, איך ייתכן שהקב"ה מנמק לפניו את מכת הדם בכך ש"כבד לב פרעה"?

כבודות עצמית

המפתח להבנת הדברים טמון בפירוש רש"י. הוא מפרש את המילה 'כבד' כתואר בפני עצמו ולא כפעולה של הכבדה. כלומר, לבו של פרעה היה 'כבד' מצד עצמו ולא רק משום שהקב"ה הכבידו.

היו כאן אפוא שני גורמים מקבילים: לבו של פרעה היה 'כבד' מצד עצמו, והיתה בו קשיות עורף טבעית, שגרמה לו להתנגד לרצון ה'; ונוסף על כך הכביד הקב"ה עוד יותר את לבו, כדי להקשותו אף יותר מטבעו העקשני.

מלך – מוח, לב, כבד

תכונה זו של כבודות הלב מכונה בתורת החסידות 'קליפת פרעה'. האותיות 'פרעה' מרכיבות גם את המילה 'הערף',

כלומר, קשיות עורף. משמעותה של תכונה זו – עקשנות בלתי הגיונית, שגורמת לאדם להתנגד אפילו לצו שכלו ולרגשותיו.

הדבר גם מרומז במילה 'כבד'. ידוע שכוחותיו של האדם מתחלקים בכללות על פי שלושה איברים ראשיים: מוח (שכל), לב (רגש), כבד (כח הביצוע). סדר הדברים הנכון הוא, שבתחילה חושב האדם על הדברים ומגיע למסקנה שכלית כלשהי; אחר כך הוא מפתח בלבו רגשות לענין זה; ומתוך השכל והרגש יורדת ההחלטה לפסים של ביצוע. אולם כאשר "כבד לב פרעה", כאשר ה'לב' נהפך ל'כבד' והנחישות הביצועית באה במקום השכל והרגש, כי אז לפנינו עקשנות לשמה.

משה נגד פרעה

עקשנות זו של 'קליפת פרעה' יכולה להופיע אצל כל אחד ואחד ולהפריע לו בעבודת ה'. כנגדה יש להשתמש ב'עקשנות' של קדושה, היא קבלת עול. יהודי צריך לקבוע בנפשו קבלת עול מלכות שמים, שאינה תלויה בשכל וברגש ובמצב נפשי כלשהו. הוא מקבל את עולו של הקב"ה וממלא את רצונו בכל תנאי ובכל מצב.

כח זה היה למשה רבנו. על אף חכמתו וגדולתו, היה משה בטל בתכלית לקב"ה. כשהדברים נגעו לרצון ה', הניח הצידה את הבנתו ורגשותיו והתמסר בתכלית למילוי הרצון העליון. לכן דוקא הוא היה יכול להכריע את העקשנות של פרעה.

(מתוך הספר "שלחן שבת", ע"פ

'לקוטי שיחות' כרך ל"א)

חסידות על הפרשה וארא

קיומן בהווה הוא מאור זה, המחיה ומקיים אותן תמיד, וברצות ה' נהפך הנחש למטה וכל הקליפות היו כלא היו.

(ליקוטי-שיחות, כרך ג', עמ' 860)

ההתגלות האלוקית לאבות האומה וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב (וג), וארא: אל האבות (רש"י)

מה מוסיף רש"י בפירושו על לשון הכתוב?
אלא ההתגלות האלוקית לאברהם ליצחק וליעקב לא היתה בגלל מעלתם הפרטית של כל אחד ואחד מהם, כי אם לפי שהיו אבות האומה, וכל מה שקיבלו – מסרו לבניהם אחריהם ולבית ישראל כולו.

(תורה-אור, דף נ"ז, עמ' ב')

האור האלוקי - שורש הקליפות וקיומן וישלך אהרן את מטהו... ויהי לתנין (זי), וארא: אל האבות (רש"י)

התנין מסמל את קליפת מצרים, כדכתיב "הנני עליך פרעה מלך מצרים, התנים הגדול הרובץ בתוך יאוריו" (יחזקאל כט).

מטה (מלשון הטיה ו"המשכה") רומז להמשכת אור אלוקי מעולם לעולם.

בהפיכת המטה לתנין נרמז שהשורש והמקור דקליפת מצרים הוא האור האלוקי שירד פלאים על ידי צמצומים רבים עד שנתהוותה ממנו מציאות של קליפות.

בזה שהתנין נהפך למטה (וכן בכך שמטה אהרן בלע את מטות החרטומים) נרמז, שלא זו בלבד ששורש ומקור הקליפות הוא מהאור האלוקי, אלא שגם עצם

בקרו אותנו באתר החדש

www.tanyaor.com

וגם ביו-טיוב ובפייסבוק:
בלוגים מצולמים וניגונים (באיכות HD)

עודה ראשונה לנפש

סדר התנ"ך

שבת שלום!!!

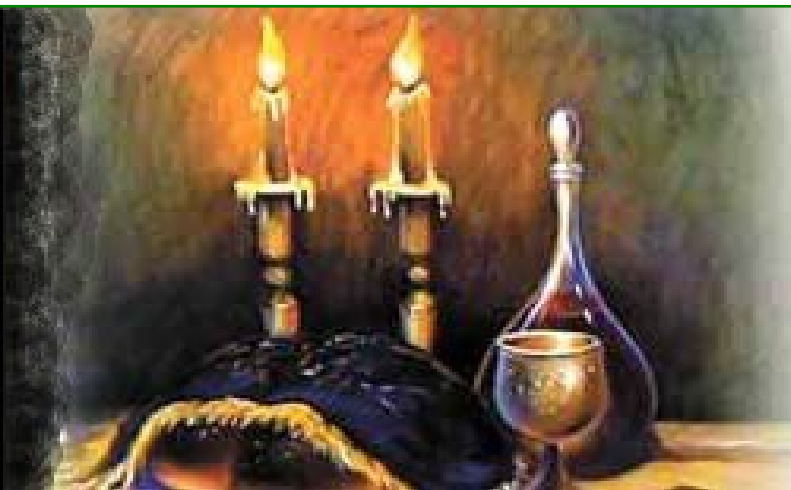
ליקוט, רעיונות, כתיבה ועימוד: חי דמארי
כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו

tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	הדלקת נרות	עיר (שעון חורף)
17:38	16:23	י-ם
17:40	16:37	ת"א
17:38	16:27	חיפה
17:42	16:41	ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, ליזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגיליון